

Luc C. MARTENS, HOOP OP STILLE MUREN (Bergmans uitgevers, Antwerpen 2012)

*"De dingen zijn niet allemaal zo gemakkelijk te begrijpen en te verwoorden als men ons meestal wil doen geloven; de meeste gebeurtenissen zijn niet te verwoorden, ze **voltrekken zich in een ruimte die nog nooit door een woord is betreden.**"* Woorden van een dichter, Rainer Maria Rilke, in zijn *"Brieven aan een jonge dichter"*. Daarin definieert hij het werkveld van de dichter: "een ruimte die nog nooit door een woord is betreden." Hij ziet voorwaarden, **eenzaamheid en geduld**: *"... De zomer komt toch. Ik leer dat iedere dag, ten koste van pijnen waarvoor ik dankbaar ben: **geduld is alles. ... En grote innerlijke eenzaamheid ... hij moet zich in het stilste uur van zijn nacht afvragen: moet ik schrijven?"***

En precies dat gebeurt in de debuutbundel **Hoop op stille muren** van Luc C. Martens, de nieuwe stadsdichter van Deinze: een afdaling in het binnenste van een dichter, waar de onvermijdelijke vraag gesteld wordt: **moet ik schrijven... ?** De bundel wordt ingeleid met een **PROLOG** en een **motto** ontleend aan Miriam Vanhee: *Wat zal ik zeggen / als de bomen ruisend / de avond inzeilen en/ ik droef word van dit/ schrijven alleen in de nacht.* Hoort u de echo van Rilke al? Het openingsgedicht heeft als titel een nachtelijk uur, **04.44 u**, een uur waarop de meeste mensen slapen. Maar de dichter niet, hij schetst ons een beeld van het harde, dikwijls nachtelijke labuur dat dichten is: *"ik schreef op dode uren, op muren zonder slaap..."* De dichter raapt met veel moeite een schaarse buit bij elkaar, *"de kruimels van een nieuw gedicht"*. Dit gedicht verraadt ook een grote technische vaardigheid: een zeer subtiel spel met binnenrijm - al lijken dit op het eerste gezicht alleen maar vrije verzen...

IN DE ECHO VAN HET ONVOLMAAKTE is de titel van de eerste afdeling, of moet ik met Rilke zeggen *afdaling*, want de dichter analyseert hier diepgaand sterk emotioneel geladen momenten uit het leven. Eén van mijn lievelingsdichters, William Wordsworth: *poetry is emotion, recollected in tranquillity...* Lees er de gedichten **zus 1** en **zus 2** in deze afdeling maar op na bijvoorbeeld: poëzie geworden tranen. Het leven zoals het is. Én observatievermogen, kunnen kijken, zien waar anderen overheen kijken, een van de sterke kanten van deze dichter.

ER WAS ENKEL SNEEUW, de tweede afdeling, heeft een motto van Fernando Pessoa: *Geef me een glas wijn, want het leven is niets...* De dichter analyseert, diep in zichzelf teruggetrokken, hoe de wereld rondom hem in elkaar steekt, er klinken gevoelens van ontgoocheling door, er is zo veel vergankelijkheid, *"de aarde zuigt de dichter leeg", "hij krimpt, versteent"*. Maar juist daarom bestaat kunst, bestaat poëzie, omdat wij doodgaan, omdat, zegt Pessoa, *het leven niets is*. En de dichter gaat nog dieper delven in zichzelf en *in de ruimte die nog nooit door een woord is betreden*, in de cyclus **DE GLAZEN LEEG**, ingeleid met een motto van Luuk Gruwez: *Niemand zal met mij verdwijnen wanneer ik straks mijn einde vind.* Vergankelijkheid, hoe machteloos wij staan, hoe we, ik citeer uit het gedicht *Bloem*: *"niet weten/ wat te zeggen tegen de klimop/ we leggen onze laatste woorden/ in de witte rozen van november"*. Poëzie, zou dat dan toch een vorm van therapie zijn?

In de zes gedichten van **SCHRIJVEN OP DRIJFZAND** komt de auteur nog dicht bij de kern van de zaak: tijd voor de slotsom, hij moet in het reine komen met het verleden ... Wat een mooi, zesvoudig, ontroerend vaderportret, wat een observatievermogen, van zowel de materiële als de innerlijke werkelijkheid, vol rake typering: *"hij was de meester van het oude hout" - "de vingers dun als krijt" - "'s avonds aan de keukentafel zweeg vader/ een mond vol stilte en zure haring."*

In de laatste afdeling, **HOOP OP STILLE MUREN**, komt het antwoord op de vraag: **moet ik schrijven?** Hugo Claus formuleerde het zo in een van zijn Shakepeare-sonnetten, er is *"de tijd, die mijn nekvel bijt"*. Het moet nu maar, de tijd begint te dringen, het huis is leeg, *"het kind in mij is op"*, klinkt het, maar hij wil, mag het nog niet aanvaarden, hij is *nog te jong om te winteren*, er is zijn *"tere hoofd, vol onafgewerkte verzen."* Er is *"de hoop op stille muren"*. Het laatste gedicht in de bundel, een "envoi", draagt de titel: **"Wanneer ik in mij ben"**. Daar is Rilke weer: *"Grote innerlijke eenzaamheid. Urenlang diepgaan in zichzelf."* Een sterke bundel, die veel goeds laat vermoeden.